

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Standard Kwalifikacyjny Certyfikowany Doradca w zakresie ESG przyjęty przez Zarząd ZBP w dniu 1.04.2025 na podstawie rekomendacji Bankowej Grupy Ekspertów ESG przy Komitecie ds. Standardów Kwalifikacyjnych ZBP we współpracy z Komitetem ds. Zrównoważonego Finansowania, zaakceptowany przez Komitet ds. Zrównoważonego Finansowania i Prezydium Komitetu ds. Standardów Kwalifikacyjnych ZBP

Standard Kwalifikacyjny ZBP *Certyfikowany Doradca w zakresie ESG*

Material opracowany przez Członków Bankowej Grupy Ekspertów ESG przy Komitecie ds. Standardów Kwalifikacyjnych ZBP i przy współdziałaniu Komitetu ds. Zrównoważonego Finansowania ZBP

Cel i odbiorcy Standardu:

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom banków, Standard Kwalifikacyjny *Certyfikowany Doradca w zakresie ESG* przeznaczony jest dla szerokiej grupy odbiorców stanowiących przede wszystkim doradców klienta MŚP oraz detalicznego z możliwością aplikowania dla doradców korporacyjnych, a także wszystkich osób z sektora finansowego, którzy byliby zainteresowani nabyciem nowej wiedzy i umiejętności w obszarze ESG, jak również uzupełnieniem już posiadanej. Standard ma na celu wskazanie obszarów wiedzy i umiejętności pożądaných u doradców w kontekście wymogów ESG.

I. Komponent „Wiedza” i „Umiejętności”

Moduł 1. Podstawy zrównoważonego rozwoju i ESG – waga 25%¹

1. Zna pojęcie zrównoważonego rozwoju, zielonych finansów, ESG (Environmental, Social, Governance), Corporate Social Responsibility (CSR), Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDG).
2. Rozumie i potrafi wyjaśnić różnice w pozostałych pojęciach związanych z ESG, w tym:
  - a) kluczowe regulacje, takie jak Taksonomia UE, SFDR, CSRD, CSDDD,
  - b) obszary ryzyka ESG, ryzyko greenwashingu i jego pochodnych (np. social washing, greenlabeling, greenlighting),
  - c) zagadnienia ESG podlegające raportowaniu zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (ESRS), takie jak: Zmiana klimatu, Zanieczyszczenie,

¹ Przyznana waga określa istotność danego modułu w całości Standardu (100%). Będzie ona stanowiła podstawę do określenia liczby punktów na egzaminie certyfikacyjnym ZBP, przypadających na dany moduł.

- woda i zasoby morskie, Różnorodność biologiczna i ekosystemy (Biodiversity), Gospodarka o obiegu zamkniętym (Circular Economy), Własne zasoby pracownicze, Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, Dotknięte społeczności, Konsumenty i użytkownicy końcowi, Postępowanie w biznesie, łańcuch wartości,
- d) pojęcia dotyczące niskoemisyjnej gospodarki: ślad węglowy, Net Zero Emissions (Zero netto).
3. Identyfikuje znaczenie poszczególnych filarów ESG (Środowisko, Społeczeństwo, Ład korporacyjny) i potrafi wymienić podstawowe czynniki środowiskowe, społeczne i zarządcze, a także przyporządkować poszczególne typy działań operacyjnych w swoim banku.
  4. Wie jakie są i czego dotyczą podstawowe regulacje krajowe i UE odnoszące się do ESG (w szczególności Ustawa o rachunkowości, Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym, Ustawa o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych, Rozporządzenie SFDR, Rozporządzenie w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje - Taksonomia UE, Europejski Zielony Ład, Dyrektywa CSRD, Dyrektywa CSDDD, wytyczne EBA dotyczące zarządzania ryzykiem ESG).
  5. Na podstawie obowiązujących regulacji potrafi zidentyfikować obowiązki dotyczące danego klienta i wpływ tych regulacji na działalność klienta.
  6. Uzasadnia potrzebę obowiązków informacyjnych ciążyących na banku i ich związek z koniecznością pozyskiwania konkretnych informacji od klientów.
  7. Interpretuje znaczenie praw człowieka i praw pracownika w kontekście ESG.
  8. Identyfikuje znaczenie inkluzywności i różnorodności w kontekście ESG (zarówno w relacjach wewnętrznych jak i w relacjach z interesariuszami banków).
  9. Wykazuje znajomość standardów dostępności i gotowość stosowania ich w praktyce.

Moduł 2. Raportowanie ESG – waga 25%

1. Rozumie i wyjaśnia znaczenie procesu raportowania ESG w relacjach z kluczowymi interesariuszami.
2. Zna podstawowe wymogi prawne dotyczące raportowania ESG oraz kluczowe obszary i elementy raportowania ESG (kategorie KPI) wykorzystywane w obsłudze klientów:
  - a) środowisko (Environment) – raportowanie emisji CO₂ (kalkulacja śladu węglowego w 3 zakresach), zużycia energii, zużycia wody, zarządzania

- odpadami, ochrony zasobów naturalnych, bioróżnorodności, zanieczyszczenia
- b) społeczeństwo (Social) - informacje o strategiach i politykach dotyczących praw człowieka, warunków pracy, różnorodności i inkluzyjności, bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz wpływie na lokalne społeczności,
  - c) ład korporacyjny (Governance) - raportowanie dotyczące struktury zarządzania, przejrzystości działań, przeciwdziałania korupcji, etyki korporacyjnej, zarządzania politykami zrównoważonego rozwoju i ESG.
3. Zna podstawowe wymogi raportowania wg CSRD i ESRS (jednolitych standardów raportowania zrównoważonego rozwoju), w tym:
- a) zakres podmiotowy – jakie podmioty są objęte wymogami CSRD;
  - b) pojęcie i cel analizy podwójnej istotności (istotność wpływu i istotność finansowa),
  - c) pojęcie łańcucha wartości i należytej staranności,
  - d) wymóg atestacji raportu,
  - e) ujawnienia taksonomiczne,
  - f) orientuje się w istnieniu i w zasadach sporządzania dodatkowych standardów raportowania: uproszczonych dla MŚP giełdowych, dobrowolnych dla pozostałych MŚP, sektorowych.
4. Ma świadomość istnienia centrów kompetencji w banku i nawiązuje z nimi kontakt w celu pozyskania wsparcia.
5. Posługując się przykładami z działalności bankowej potrafi wytłumaczyć na czym polega raportowanie ESG.
6. Potrafi korzystać z dostępnych źródeł na potrzeby raportowania ESG i wskazać je klientowi.

Moduł 3. Ryzyko związane z ESG i compliance – waga 25%

1. Interpretuje pojęcie ryzyka ESG jako ryzyka przekrojowego.
2. Wymienia kanały transmisji ryzyka ESG na pozostałe kategorie ryzyka.
3. Definiuje kategorie ryzyka ESG:
  - a) ryzyko środowiskowe, w tym klimatyczne (ryzyko fizyczne i ryzyko przejścia),
  - b) ryzyko społeczne,
  - c) ryzyko związane z ładem korporacyjnym.
4. Identyfikuje ryzyka, w które wbudowane jest ryzyko ESG, m.in. ryzyko reputacyjne, ryzyko braku zgodności, ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne.

5. Rozumie na czym polega zarządzanie ryzykiem ESG w kontekście bankowym (w tym integracja ryzyka ESG do systemów zarządzania ryzykiem instytucji finansowych).
6. Orientuje się we wpływie środowiskowym i społecznym oraz ryzyku finansowym powiązanych z czynnikami ESG na działalność banków (w tym wyniki finansowe, płynność, dostęp do kapitału).
7. Potrafi podać przykłady wystąpienia ryzyka ESG i rozumie konsekwencje w stosunku do działalności biznesowej banku oraz klienta.
8. Rozumie wpływ ryzyka ESG klienta na bank.
9. Rozumie na czym polega Compliance jako zgodność działania banków z określonymi standardami środowiskowymi, społecznymi i zarządczymi celem spełnienia wymogów prawnych, regulacyjnych oraz znajomości procesu due dilligence.

Moduł 4. Zrównoważone instrumenty finansowe – waga 25%

1. Zna i prezentuje kluczowe wyzwania rynku finansowego w transformacji w kierunku zrównoważonym.
2. Rozróżnia i ocenia wyzwania dla poszczególnych branż wynikające z ESG (w szczególności branży budowlanej, paliwowej, transportowej, usługowej i rynku nieruchomości, elektroenergetycznej i agro).
3. Zna podstawowe zasady kwalifikacji produktów w obszarze zrównoważonego rozwoju zgodne z obowiązującymi standardami, a także rodzaje produktów powiązanych z ESG znajdujące się w ofercie banku.
4. Rozumie specyfikę poszczególnych zrównoważonych produktów znajdujących się w ofercie banku i potrafi ją zaprezentować klientowi.
5. Podaje przykłady, które mogą być uznane za greenwashing.
6. Zna i stosuje zasady transparentnej komunikacji w relacjach z klientem, w tym w kontekście greenwashingu.
7. Zna rodzaje narzędzi do analizy danych ESG i zakres ich wykorzystania (np. ratingi ESG, ankiety ESG, kalkulator śladu węglowego) i posiada umiejętność korzystania z nich.

8. Identyfikuje bazy danych ESG (krajowe i międzynarodowe) i posiada umiejętność korzystania z nich.
9. Wie na czym polega integracja danych ESG w procesach decyzyjnych w banku a w szczególności w procesie kredytowym.

Warunki uzyskania Certyfikatów ZBP z zakresu powyższego Standardu Kwalifikacyjnego w obszarze ESG:

Tak jak w dotychczas obowiązującej procedurze uzyskiwania Certyfikatów ZBP, proces uzyskania certyfikacji składa się z dwóch etapów:

- 1) zdanego przez uczestnika egzaminu ZBP (tu: test pisemny), organizowanego zgodnie z zasadami Systemu Standardów Kwalifikacyjnych w Bankowości Polskiej i określonego przez Sekretariat Systemu Standardów ZBP,
- 2) potwierdzenie przez aktualnego pracodawcę (podmiot sektora finansowego) wymagalnego minimalnego stażu pracy w sektorze finansowym osoby ubiegającej się o certyfikację z zakresu ESG (min. staż pracy określa pracodawca we wniosku do ZBP o nadanie Certyfikatu ZBP).